

**Przedmiotowy system oceniania z przedmiotu – IMPROWIZACJA FORTEPIANOWA
dla Szkoły Muzycznej I i II st. na specjalności Rytmika**

kl. I PSM II st. – kl. 7 OSM I st.

Wymagania edukacyjne

1. Materiał dźwiękowy. Uczeń potrafi:

- improwizować krótkie miniatury w wykorzystaniu (całej klawiatury) stosując *kropki, kreski i plamy dźwiękowe* oraz współbrzmienia sekundowe, kwartowe, kwintowe i in, kilkudźwiękowych skal, skali 6 i 12 stopniowej ze zmiennymi elementami muzyki - artykulacji, dynamiki, tempa itd.
- Improwizować w oparciu o graficzną partyturę oraz jednorodne wartości rytmiczne
-
- opracować piosenki dla dzieci (4 – 6 w roku) z gotowym oraz własnym akompaniamentem improwizować na ich bazie marsz, bieg, jednorodne wartości rytmiczne
- łączyć i zna budowę akordu - pozycje, przewroty oraz triadę harmoniczną w tonacjach dur – moll naturalną do jednego znaku przykluczowego
- wykorzystać triadę w harmonizacji prostych piosenek dziecięcych, melodii oraz gam do jednego znaku
- opracowywać proste akompaniamenty do piosenek, miniatur i melodii
- budować *poprzedniki i następniki* oraz ich jednogłosowe warianty z akompaniamentem

2. Zadania z metroritmiki. Uczeń potrafi:

- improwizować ciągi jednorodnych wartości rytmicznych oraz proste tematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ z wykorzystaniem wartości
- improwizować ćwiczenia początkowe do *Wstępu do lekcji* - chodzenie, bieg

3. Zadania kompozytorskie. Uczeń opracuje:

- miniaturę programową w formie AB, ABA lub Wariacje
- 3 – 4 krótkie i proste piosenki z gotowym lub własnym akompaniamentem
- 1 – 2 ilustracje muzyczne do tekstu z literatury dziecięcej
- formę Krakowiaka lub Polki

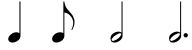
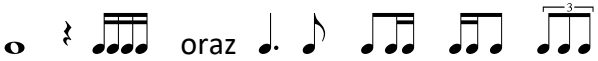

kl. II PSM II st. – kl. 8 OSM I st.

Wymagania edukacyjne

1. Materiał dźwiękowy. Uczeń potrafi:

- improwizować krótkie miniatury oraz zabawy dźwiękiem z wykorzystaniem kilkudziesięciu skal, pentatoniki, skali całotonowej i 12 – dźwiękowej ze zmiennymi elementami muzyki
- opracować i wykonać wybrane piosenki dla dzieci (4 – 6 w roku) z własnym lub gotowym akompaniamentem oraz improwizować w oparciu o nie *Wstęp do lekcji* i zabawy rytmiczne
- łączyć akordy Triady oraz poboczne, harmonizować przy ich zastosowaniu gamy dur i moll (naturalna i harmoniczna) do dwóch znaków przykluczowych oraz wykonać kadencje Wielką, Małą i Plagalną w tych tonacjach
- harmonizować piosenki dziecięce, tańce ludowe oraz łatwe melodie przy pomocy poznanych akordów
- budować *poprzedniki i następniki*

2. Zadania z metroritmiki. Uczeń potrafi:

- improwizować ciągi ametryczne z jednorodnymi i zmiennymi wartościami rytmicznymi
- wykonać tematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{5}{4}$ z zastosowaniem wartości oraz
- wykonać temat rytmiczny z uzupełnieniem
- *Wstęp do lekcji* własny lub na piosence

3. Zadania kompozytorskie. Uczeń opracuje:

- miniaturę programową w formie AB, ABA lub Wariacje
- 3 – 4 krótkie i proste piosenki z gotowym lub własnym akompaniamentem
- 1 – 2 ilustracje muzyczne do tekstu z literatury dziecięcej
- formę Krakowiaka, Polki lub Kujawiaka

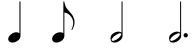

kl. III PSM II st. – kl. I OSM II st.

Wymagania edukacyjne

1. Materiał dźwiękowy. Uczeń potrafi:

- improwizować krótkie miniatury oraz zabawy dźwiękiem z wykorzystaniem kilkudźwiękowych skal, pentatoniki, skali całotonowej i 12 – dźwiękowej ze zmiennymi elementami muzyki
- opracować i wykonać wybrane piosenki dla dzieci (4 – 6 w roku) z własnym lub gotowym akompaniamentem oraz improwizować w oparciu o nie *Wstęp do lekcji* i zabawy rytmiczne
- łączyć akordy Triady, poboczne, dominanty wtrącone harmonizować przy ich zastosowaniu gamy dur i moll (wszystkie odmiany) do trzech znaków przykluczowych oraz wykonać kadencje Wielką, Małą, Plagalną, Zawieszoną i Zwodniczą w tych tonacjach
- harmonizować piosenki dziecięce, tańce ludowe oraz łatwe melodie przy pomocy poznanych akordów
- grać proste progresje i stosować je w improwizacji

2. Zadania z metroritmiki. Uczeń potrafi:

- improwizować ciągi ametryczne z jednorodnymi i zmiennymi wartościami rytmicznymi
- wykonać tematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{5}{4}$ z zastosowaniem wartości
- oraz
- wykonać temat rytmiczny z uzupełnieniem
- *Wstęp do lekcji* własny lub na piosence
- łańcuchy realizacji w metrum $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$
- Wykonać obok siebie i lub polirytmicznie

3. Zadania kompozytorskie. Uczeń opracuje:

- miniaturę programową w formie AB, ABA lub Wariacje
- 3 – 4 piosenki z gotowym lub własnym akompaniamentem
- 1 – 2 ilustracje muzyczne do tekstu z literatury dziecięcej
- formę Krakowiaka, Polki, Kujawiaka, Oberka, Walca
- etiudę na D 9

kl. IV PSM II st. – kl. II OSM II st.

Wymagania edukacyjne

1. Materiał dźwiękowy. Uczeń potrafi:

- opracować i wykonać wybrane piosenki dla dzieci (6 – 8 w roku) z własnym lub gotowym akompaniamentem oraz improwizować w oparciu o nie *Wstęp do lekcji* i zabawy rytmiczne
- łączyć akordy Triady, poboczne, dominanty wtrącone harmonizować przy ich zastosowaniu gamy dur i moll (wszystkie odmiany) do 3 znaków przykluczowych oraz wykonać kadencje Wielką, Małą, Plagalną, Zawieszoną i Zwodniczą w tych tonacjach
- wykorzystać w improwizacji akordy dominanty wtrąconej, nonowej bez prymy, z dodaną sekstą i septymą, akord tristanowski oraz chopinowski
- harmonizować piosenki dziecięce, tańce ludowe oraz łatwe melodie przy pomocy poznanych akordów
- grać progresje i stosować je w improwizacji

2. Zadania z metroritmiki. Uczeń potrafi:

- improwizować ciągi ametryczne z jednorodnymi i zmiennymi wartościami rytmicznymi
- wykonać tematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{5}{4}$ $\frac{6}{4}$ z zastosowaniem wartości
 oraz

- wykonać tematy w taktach ósemkowych $\frac{6}{8}$ $\frac{9}{8}$ $\frac{12}{8}$
- wykonać temat rytmiczny w takcie ćwierćnutowym i ósemkowym z uzupełnieniem
- wykonać *Wstęp do lekcji*, łańcuchy realizacji w metrum $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$, ćwiczenia inhibicyjno - incytacyjne
- wykonać polirytmie na
- zagrać tematy 2 głosowe polirytmiczne i polimetryczne
- wykonać tematy z przedtaktem

3. Zadania kompozytorskie. Uczeń opracuje:

- 6 – 8 piosenki z gotowym lub własnym akompaniamentem z wariantami
- 2 – 4 ilustracje muzyczne do tekstu z literatury dziecięcej
- formę Poloneza lub Ronda
- 2 – 3 piosenki autorskie z własnym lub zapożyczonym tekstem
- zabawy, miniatury programowe pobudzające do ruchu

kl. V PSM II st. – kl. III OSM II st.

Wymagania edukacyjne

1. Materiał dźwiękowy. Uczeń potrafi:

- opracować i wykonać wybrane piosenki dla dzieci (6 – 8 w roku) z własnym lub gotowym akompaniamentem oraz improwizować w oparciu o nie *Wstęp do lekcji* i zabawy rytmiczne
- harmonizować gamy dur – moll do 3 znaków przykluczowych, grać w tych tonacjach poznane kadencje
- wykorzystać w improwizacji akordy dominanty wtrąconej, nonowej bez prymy, z dodaną sekstą i septymą, akord tristanowski oraz chopinowski
- harmonizować piosenki dziecięce, tańce ludowe oraz łatwe melodie przy pomocy poznanych akordów
- stosować skale góralską i cygańską, pentatoniczną, całotonową i 12 stopniową
- stosować fakturę homofoniczną i polifoniczną
- transponować piosenki dziecięce

2. Zadania z metroritmiki. Uczeń potrafi:

- zagrać tematy w taktach ćwierćnutowych i ósemkowych z poznanymi wartościami
- zagrać tematy z przedtaktem, uzupełnieniem mieszanym
- wykonać tematy polimetryczne i polirytmiczne
- wykonać *Wstęp do lekcji*, łańcuchy realizacji w metrum $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{6}{8}$, ćwiczenia inhibicyjno - incytacyjne
- zagrać temat i jego podwójną szybkość i zwolnienie
- zagrać temat i jego przekształcenie z metrum $\frac{3}{4}$ na $\frac{6}{8}$ i $\frac{12}{8}$ na $\frac{6}{4}$ oraz odwrotnie

3. Zadania kompozytorskie. Uczeń opracuje:

- 6 – 8 piosenki z gotowym lub własnym akompaniamentem z wariantami
- 2 – 4 ilustracje muzyczne do tekstu własnego lub z literatury dziecięcej
- formę polifoniczną lub polifonizującą
- 2 – 3 piosenki autorskie z własnym lub zapożyczonym tekstem, piosenki metodyczne
- zabawy, miniatury programowe pobudzające do ruchu
- etiudę rotacyjną

kl. VI PSM II st. – kl. IV OSM II st.

Wymagania edukacyjne

1. Materiał dźwiękowy. Uczeń potrafi:

- stosować w improwizacji materiał dźwiękowy poznany w poprzednich klasach
- tworzyć własne skale i improwizować na nich
- stosować fakturę homofoniczną i polifoniczną
- wykorzystywać materiał dźwiękowy z miniatur i łatwych etюд jazzowych we własnej improwizacji

2. Zadania z metroritmiki. Uczeń potrafi:

- zagrać tematy w taktach ćwierćnutowych i ósemkowych z poznanymi wartościami i problemami rytmicznymi oraz uzupełnieniem
- wykonać tematy polimetryczne i polirytmiczne
- wykonać *Wstęp do lekcji*, łańcuchy realizacji w metrum $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{6}{8}$, ćwiczenia inhibicyjno – incytacyjne oraz ćwiczenia w zmiennym metrum
- wykorzystać umiejętności do tworzenia ćwiczeń i zadań wynikających z programu nauczania rytmiki w przedszkolu i szkole muzycznej I st. w kl. I - III

3. Zadania kompozytorskie. Uczeń opracuje:

- 6 – 8 piosenki z gotowym lub własnym akompaniamentem z wariantami
- 2 – 4 ilustracje muzyczne do tekstu własnego lub z literatury dziecięcej
- formę barokową taneczną - menuet, gawot, sarabandę
- piosenki metodyczne
- zabawy, miniatury programowe pobudzające do ruchu
- muzycznie konspekty do przedszkola i szkoły muzycznej I st.

Egzamin dyplomowy - program

I część

1. Kanon 4 – 6 piosenek przygotowanych z akompaniamentem, ze śpiewem, zabawa inhibicyjno – incytacyjna, wariant.
2. Improwizacja w oparciu o wylosowany 2 – taktowy temat rytmiczny – metrum $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{6}{8}$.
3. Improwizacja swobodna na wylosowany temat programowy.
4. Ilustracja muzyczna wylosowanego fragmentu wiersza dla dzieci.

II część.

1. Etiuda rotacyjna – 3 tonacje.
2. Forma taneczna – kompozycja własna.
3. Piosenka własna.
4. Ilustracja muzyczna tekstu dla dzieci.
5. Wybrana kompozycja własna.

Kryteria oceniania z improwizacji fortepianowej do rytmiki.

Ogólne kryteria oceniania.

1. Predyspozycje do improwizacji fortepianowej.
2. Poczucie harmonii – słuch harmoniczny
3. Poziom umiejętności pianistycznych i wiedzy muzycznej
4. Pamięć muzyczna oraz precyzyjność wykonywania zadań rytmicznych.
5. Podzielność uwagi – kontrolowanie własnej gry oraz ćwiczących uczniów.
6. Umiejętność samodzielnej pracy.
7. Opracowanie kilku piosenek, ilustracji muzycznych oraz kompozycji własnych (wg wymagań edukacyjnych).

CELUJĄCY

1. Punkty 1 – 7 realizowane w stopniu doskonałym.
2. Wykazanie się umiejętnościami warsztatowymi i swobodą w improwizacji na fortepianie, wykraczającymi poza wymagania edukacyjne w danej klasie.
3. Bezbłędne wykonanie obowiązującego w danej klasie materiału.
4. Wykazanie się muzykalnością w interpretacji przygotowanego programu i ćwiczeń a'vista
5. Zaistnienie na forum szkolnym i pozaszkolnym.

BARDZO DOBRY

1. Punkty 1 – 7 realizowane w stopniu bardzo dobrym.
2. Opanowanie pełnego zakresu umiejętności wynikających z wymagań edukacyjnych w danej klasie.
3. Wykonanie programu sprawdzianu bez zastrzeżeń technicznych i muzycznych.

DOBRY

1. Punkty 1 – 7 realizowane w stopniu dobrym.
2. Zakres opanowanych umiejętności jest wystarczający.
3. Program sprawdzianu został wykonany prawidłowo

DOSTATECZNY

1. Punkty 1 – 7 realizowane w stopniu dostatecznym.
2. Opanowane umiejętności wymagają korekty.
3. Program sprawdzianu wykonany został z niedociągnięciami technicznymi i muzycznymi.

DOPUSZCZAJĄCY I NIEDOSTATECZNY – oceny niepromujące.

1. Uczeń nie spełnia w stopniu minimalnym kryteriów z punktów 1 – 7.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia odbywają się na każdej jednostce lekcyjnej, gdyż improwizacja fortepianowa prowadzona jest jako praktyczna lekcja indywidualna. W związku z tym uczeń powinien być przygotowany na każdą lekcję, na której wykonuje ćwiczenia z różnych działów programu. Sprawdzianem umiejętności są też przesłuchania w formie sprawdzianów praktycznych pod koniec każdego roku szkolnego w danej klasie oraz występy na popisach sekcyjnych. W kl. VI uczeń sprawdza swoje umiejętności na praktykach pedagogicznych oraz kończy przedmiot egzaminem dyplomowym.